

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Narodni tiskarni, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

„Soča“ in deželna hipotečna banka.

Vsak prijatelj našega kmeta je bil vesel, ko je ustanovil deželni zbor deželno hipotečno banko, ki daje posojila proti 4% obrestim in proti amortizaciji v določeni dobi. Po tem načinu odplačevanja so plačane v določeni dobi obresti in kapital, med tem ko plačujejo dolžniki pri nekaterih drugih denarnih zavodih tudi še več kot dvakrat večje obresti, a kapital ostanejo še vedno dolžni.

Med vsemi javnimi glasili se je našel en sam list, ki je hujskal tudi proti temu občekoristnemu denarnemu zavodu. Ta list je Gabrščekova „Soča“, ki se drugače štuli za veliko prijateljico našega kmeta, odkar so propadli v kmečkih občinah njeni kandidatje pri zadnjih deželnozborskih volitvah.

Čujmo to „zaščitnico kmetovskih teženj“! Leta 1903 je pisala: „Ustanovili so hipotečno banko, ki pa ne pomaga kmetu nič ali malo — nepotrebne stroške pa je imel že marsikdo radi nje.“

Letos je celo trdila, da ima ljudstvo od deželne hipotečne banke — figo in davke.

„Soči“ so dale posebno dijete kuratorjev hipotečne banke povod, da laže in nesramno hujska. V št. 2. l. 1904 je naračunila kuratorju L. celih 5.500 K letnih dijet, češ, seja kuratorija je vsak teden, L. dobi vsakokrat 105 K, torej zasluži na leto 5.500 K. Ni treba menda povdarjati, da je to le nesramna laž in da so seje kuratorija k večjemu vsakih 14 dnij enkrat. Da pa dobijo kuratorji deželnega hipotečnega zavoda za svoj trud in zamudo časa primerno odškodnino, je pač naravno. Saj poteguje tudi Gabršček z drugimi člani načelstva „Trgovsko-obrtna zadruga“ za vsako sejo lepe svitile kronice, dasi so do zdaj slovenski rodoljubi pri slovenskih denarnih zavodih kot člani načelstva brezplačno sodelovali. Glede teh dijet omenjamo le še to, da so bile določene tudi z glasovi dr. Tume, dr. Treota in Štreklja — in stavili bi glavo, da bi „Soča“ ne bila črhnila niti besede proti dijete, ko bi bil med prokuratorji tudi — Andrej Gabršček.

LISTEK.

Društvo „Arkadija ob Soči“

Spisal Josip Balič.
(Konec.)

Ni pa držal v tem času križem rok, nego spraval se je bil z vso gorečnostjo na literarno polje. Stopil je v zvezo s tedanjimi učenjaki in pisatelji kranjskimi in goriškimi ter je mnogo pripomogel, da je zopet oživela ljubljanska „academia operosorum“ l. 1781. Edling ni bil le član obeh društev Arkadije v Gorici in Operosae v Ljubljani, nego je vsaj nekaj časa obema društvoma kot voditelj predsedoval, bil je torej nekak posredovalec obeh društev ter je kot tak izdal l. 1781 v Avgsburgu pesem naslovom: „Der Isonz und die Laibach, eine Idylle“, v kateri opeva lepoto slovenskih rek.

V Pohlinozi zbirki: „Skupsprauljanje kranjskih pisanic od lepih umetnosti“ je Edling poslovenil Devovo nemško pesem: „Lubezen Jožefa II.“ Tudi za ljudske šole in učitelje je spisal nekaj knjig v slovensko-nemškem jeziku. Tako je Edling,

To laž glede 5.500 K dijet rabi „Soča“ za nesramno hujskanje proti hipotečni banki in posebno še proti „klerikalnim poslancem“.

Čujmo jo!

„Kmetje so mislili — je pisala lani — da je ustanovljena deželna hipotečna banka za to, da bo njim pomagala, ali če pojde tako naprej, kakor gre, se prične misliti, da je ustanovljena tudi radi tega, da se redijo od nje — klerikalne ničle... Zavod je imel biti ustanovljen v korist kmeta, klerikalna stranka pa redi pri njem svoje ničle. Ali je to delo za kmeta? S krvavečim srcem in z obupom zapušča slovenski zadolženi kmet, ker mu povedo, da mu ne morejo pomagati, prostore deželne hipotečne banke, slovenski deželni poslanec pa dobiva iz te banke teden za tednom po 105 K, kar znaša na leto 5.500 K, in sicer za molk in kimanje. Poraja se človeku misel, kakor da je ustanovljen tudi ta zavod le za izmolžanje že tako čez glavo zadolženega kmeta, pri čemur igrajo veliko vlogo tudi slovenski klerikalci! Sedaj pa še to vprašanje: Ali je v pravem skladu z deželnimi financami, da se iz baš ustanovljenega zavoda izplačujejo take dijete? Odgovor na to mora biti le eden: Ne! Zato pa je tudi gotovo, da zavod pri takem gospodarstvu ne bo mogel vspevati na nikak način ter da bo mogla dežela zalagati iz drugih dohodkov deficit pri banki, da more rediti tako klerikalno ničlo, kakor je L. Za vse to, ti slovenski kmet, se imaš zahvaliti v glavnem klerikalnem. Klerikalcem je le za lastni žep. Da je le njihov žep poln, pa je dobro, ti „dobro ljudstvo“, pa molči, delaj in moli! Volilci, ki ste volili klerikalne poslance, tu vidite, kaj ste privolili! Za kmeta nič — za svoj žep vse — taka je parola klerikalnih mogotcev.“

To je zlobno, nesramno hujskanje na podlagi grdih lažij.

Laž o 5.500 K letnih dijet smo že gori razkrinkali

Druge laži ovržemo s citati iz „Soče“. „Soča“ je trdila, da ima naše ljudstvo od deželne hipotečne banke — figo in davke, da ne bo mogel ta zavod vspevati na nikak način in da zapušča naš slovenski zadolženi kmet s krvave-

kakor prav omenja Fr. Levec, dasi aristokrat, že pred 125 leti sprevidel z bistrim očesom, da slovenski narod, če se hoče omikati in napredovati, potrebuje pred vsem dobrih ljudskih šol in dobrih ljudskih učiteljev.*

Pozneje je Edling kaj uspešno deloval kot komisar postojinskega okrožja, zlasti je skrbel za regulacijo cest in pošte. Kot vnet Jožefinist je mnogo pripomogel, da se je upeljala na Notranjskem pri popoldanski službi božji slovensčina po cesarskih predpisih. L. 1787 je prišel zopet v Gradec, kjer je deloval pri raznih uradih, zlasti kot vojaški poročevalec ter se je kot tak seznanil z junaškim Laudonom, s katerim sta si dopisovala. Opravljal je še razne druge imenitne službe, zlasti kot odposlanec kranjskih stanov, v katerih se je vro dobro izkazal kot moža na svojem mestu. V priznanje njegovih zaslug ga je imenoval cesar Leopold II. dvornim svetnikom.

* Valentin Stanič Feuilleton iz »Soče«. Spisal Paulus t. j. Fr. Levec. V Gorici. Natisnil leta 1878. Str. 3—4.

večim srcem prostore hipotečne banke, ker mu povedo, da mu ne morejo pomagati.

A glejte! Ista „Soča“ je že lani pisala, da deželna hipotečna banka dobro deluje; letošnjega marca pa je prinesla to-le kratko poročilo: „Deželna hipotečna banka izkazuje za prvo poslovno dobo prometa 14.630.271 K. V gotovljenih posojil je 331 v znesku 1.778.000 K; prebitek znaša 5.911 K. Posojila so dobili največ mali posestniki.“

Tako se bije lažnjiva hujskalka sama po zobeh.

Pri vsej gonji proti hipotečni banki je najzanimivejše to, da je vzela pri tem zavodu pred tedni tudi „Trgovsko-obrtna zadruga“ posojilo v znesku več stotisoč kron. Čudno! „Soča“ napada hipotečno banko in odganja kmete od nje, „Sočin“ lastnik Gabršček pa, ki je načelnik zadruga, jemlje pri isti banki denar na posodo! Alini to zanimivo? Gabršček hoče očividno kot načelnik zadruga napraviti dober „gšeft“. Pri hipotekarni banki dobi denar proti nizkim obrestim in ta denar bo „Trgovsko-obrtna zadruga“ razposojavala proti višjim obrestim tistim kmetom, ki bodo pri nji iskali denarne pomoči.

In taki ljudje se še drznejo pisati: „Za kmeta nič — za svoj žep vse — taka je parola klerikalnih mogotcev?“

Nekoliko statistike

O pomemčevanju Slovanov in o razširjanju nemške ideje med Slovani.
(Piše Arjól.)
(Dalje.)

Nemčija je poslala nekaj svojih generalov v turško službo. Holz-paša, priborivši turški generalni štab v svoje roke, premagal je l. 1897 Grke. Riegerpaša je ravnatelj edine medicinske akademije. Sličnih paš je tudi v drugih turških oblastnjah mnogo. Razven na armado, obrnili so Nemci svojo pozornost na železnice. Proga Solun-Bitalija je v njih rokah. Iz avstrijskih rok odkupili so progo Mitrovica-Solun in iz francoskih pa progo Solun-Dedeagač. Mreža Maloazijskih železnic je tudi njih. Severna veja teh železnic je dodelana do Angore, več ne smejo graditi radi turško-ruskega

dogovora. Zaradi tega začeli so Nemci graditi železnice bolj proti jugu Male Azije, po Siriji in Palestini. Glede trgovine dosegli so Nemci velike uspehe. Tako je l. 1899 njih uvoz dosegel 44.000.000 piastrov. Nemška banka obstoja v Jeruzalemu in skoro jo otvorijo v Carigradu.

Pangermanska društva so: 1. „Teutonia“. 2. „Deutscher-Handelsverein“. 3. „Export-Verband“ in cela vrsta različnih klubov in društev. Nemški jezik je začel malo po melem izpodrivati francoskega.

Nemški konzuli: V Carigradu je gener. konz. Adrianopol vice-konzul. Solun konzul. Radostno in Dedeagač konz. agenti. Od l. 1896 izdaja se v Perli (evropski oddelek Carigrada) tednik „Konstantinopler Handel-Blatt“.

Nemci v Rusiji.

Vseh Nemcev v Rusiji (brez Finslandije) je 2.000.000 ali po 2%. In sicer: V Pribaltičkih krajih 300.000, v Severozapadnem kraju (Kovno in Grodno) 40.000, v Poljskem kralj. 500.000 v Polvolži 410.000, v Kavkazu 50.000, in v osrednjih gubernijah 200.000. Vse te številke so od l. 1897 in to brez Židov (kateri tudi govore nemški), ki jih je 5.188.000 ali 41%.

V baltičkih provincijah je sledeče naseljenje Nemcev in Židov.

	Livonija	Estonija	Kuranija
Nemci	113.373	21.856	49.953
Židje	21.524	1.379	42.671
Po mestih			
Nemci	91.607	15.547	28.027
Židje	17.351	1.171	32.781
Po vaseh			
Nemci	21.766	6.309	21.926
Židje	4.173	208	14.890

Iz te razpredelbe je razvidno, da Nemci in Židovi prebivajo posebno po mestih. Prvi tvorijo v Livoniji 35%, v Estlandiji 26% in Kurlandiji 27%, drugi pa v občem 12-08%.

Izmed vseh treh pokrajin je največ Nemcev v Livoniji.

Pomena vredno je naseljenje v mestih Jurjev in Riga.

Jurjev ima 29.974 lj. Nemcev 10.486 (34,9%), Rusov 1818 (6,1%), Estov 16.526 (55,1%) in Židov 667 (2,2%).

Riga 169.329 lj. Nemcev 66.775

ima Arkadija tudi za naše slovstvo nekaj pomena.

G. Bratina piše tudi, da omenja potopisec Hermann neko nemško tiskarno, ki bi se bila v onej dobi ustanovila v Gorici v prosep vede in umetelnosti. To pa je tako: v Gorici ste bili tkrat dve tiskarni in sicer Tommasini-jeva, ki se je bila v Gorici nastanila po prizadevanju nadškofa Attemsa, si je bila pri-skrbela l. 1777 tudi nemške črke, in to je bila po Hermannu ona nemška tiskarna. Iz aktov v šempeterskem farnem arhivu sem se prepričal, da je takrat vlada razposiljala župnikom razne ordonance, da so jih med božjo službo razglaševali. Tiskane so v nemško-slovenskem jeziku. Da bi se bilo tiskalo v Gorici pa tudi kako slovstveno delo v nemščini, mi ni znano.

Tako sem torej povedal o nekdanji goriški Arkadiji, kar in kakor sem mogel, po znanem reku:

„Zrno do zrna pogača,
Kamen do kamna palača.“

* Ajdovci! V vašem lepem trgu manjka nekaj. Lavričev trg brez Edlinga na sredini je prevara! Na delo torej, olepšajmo še bolj lepo našo domovino! Pogum velja!

(39.4%), Letov 49.974 (29.5%), Rusov 31.976 (18.9%), Židov 14.222 (8.3%).

V livonske guberniji, sti dve čisto nemški vasi Hirschendorf in Helfreichshof. Po vkazu Katarine II. naselilo se je tukaj 86 družin z Bavarskega in Virtemberškega z 321 ljudi.

Število se je zvišalo na 10.000 lj., od katerih je 2097 ostali v tih dveh občinah, a ostali so se razpršili po Rusiji, kot trgovci, rokodelci itd.

Zgodovina nemških kolonij v Petrogradske guberniji.

L. 1765 naselilo se je 110 nem. družin. Te so ustanovile si na desnem bregu Neve — Novo Saratovko. V tem letu je bila ustanovljena Navaja Rogatka, v kateri se je naselilo 22 nem. družin i. dr.

Nemške kolonije okolo Petrograda.

Petrograd, Graždanka (1830), Nikolajevskaja kolonija: Novaja Saratovka (1715), Ovžina (1830), Izora (1765), Šuvalovo, Carskoje selo, Friedental (1819), Pavlavsk, Aleksandrovska itd.

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz Podgore. — (C. k. kmetijsko društvo.) — Gotovo je še vsem cenj. čitateljem v svežem spominu nečuvno, nezakonito in za naše posestnike skrajno žaljivo postopanje vodstva v c. k. kmet. društvu v zadnjih letih. Razburjenje po deželi je bilo vsled takega brezobraznega postopanja veliko in sledil je odpor, ki se je izrazil v tem, da so si Slovenci na Goriškem ustanovili za slovenski del dežele „Goriško kmetijsko društvo“ in trumoma iz c. k. kmet. društva izstopali in se vpisavali v novo ustanovljeno slovensko kmetijsko društvo. Marsikakšna trpka beseda se je čula iz ust naših rodoljubov pasti na rovaš omenjene c. k. družbe, a eden najvažnejših korakov je napravilo naše starešinstvo v Podgori s tem, da se je enoglasno izreklo pri starešinstveni seji dne 16. novembra t. l. za izstop iz c. k. kmetijskega društva in se pri tej priliki obrnilo do c. k. vlade, z pozivom, naj smatra za naprej goriško kmetijsko društvo kot zastopnico kmetijskih interesov za slovenski del dežele; ta hvalevredni korak bi priporočal, da bi vse slovenske občine posnemale in se v istem smislu do c. k. vlade obrnile; kajti le ako složno nastopimo, bomo imeli vspeh, to je, da se bode naše novo društvo vpoštevalo in vsled tega lepo razvijalo v prosep in procvit naše krasne in radostne dežele.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica se je bavila v tem tednu izključno le z razpravami o raznih nujnih predlogih. V ponedeljek je odklonila, kakor smo že zadnjič omenili nujni predlog poslanca Steina glede nvedbe personalne unije med Avstrijo in Ogersko. V omenjeni seji pa je ministarski predsednik odgovoril na interpelacijo poslanca Wolfa glede brzovjavke, s katero je nadvojvoda pozdravil zadnji katoliški shod. Minister je rekel, da se je nadvojvoda poslužil pravice, ki jo ima vsak državljani. — Na interpelacijo posl. Breiterja o govoricah glede dogovora z Rusijo, da Avstrija eventualno uduši revolucionarno gibanje v ruski Poljski, je baron Gautsch izjavil, da so te govorice brez vsake podlage.

Nato je ministarski predsednik odgovoril na interpelacijo posl. Sylvestra glede udeležbe Avstro-Ogerske na demonstraciji brodojva proti Turčiji.

V torek je posl. zbornica nadaljevala razpravo o nujnem predlogu posl. Baxe in tovarišev gledé izgrediv v Pragi. Seja je bila jako burna. Radikalni Čehi in Vsenemci so se namreč drug drugega obsipali s psovkami, tolkli po klopih in vmes tudi žvižgali. Nujnost predloga je bila odklonjena. Med interpelacijami, katerih je bilo v ti seji stavljenih še precejšnje število, nahajala se je tudi ona poslanca Vukovića, Spinčića in tovarišev na voditelja trgovskega ministerstva gledé uporabe slovenskega oziroma hrvaškega jezika na glavnem shodu delegatov zveze delavskih bolniških blagajn za Trst, Istro, Gorico, Kranjsko in Koroško.

Po odklonitvi Baxovega predloga je začela zbornica razpravljati o nujnem predlogu posl. Sylvestra gledé podaljšanja veljave zakona o lokalnih železnicah. Dosedanji zakon je bil potem vsprejet v vseh čitanjih, in sicer z dostavkom: „dokler se ne izda novi zakon o lokalnih železnicah“.

V sredo je poslanska zbornica razpravljala nujna predloga glede gmotnega in moralnega zboljšanja dršavnih uradnikov in služabnikov.

Posl. dr. Hortis in tovariši so uložili interpelacijo na voditelja ministerstva za uk in bogocastje gledé dejstva, da odrekajo cerkveni organi verski pouk v italijanskem jeziku in glede dejstva, da se vodi učence ob nedeljah in praznikih k službi božji.

Finančni minister Kosel je odbijal očitaje, češ, da ni vlada storila ničesar za državne uradnike in državne služabnike, odkar se je uravnala plača državnih uslužbencev. Izjavil je, da bi uvedba percentualne draginjske doklade zahtevala približno 52 milijonov kron na leto, zato zamore vlada pomagati le v konkretnih, in posebno ozira vrednih slučajih. Minister je dejal, da uloži vlada v prihodnjih dneh predlog, da se aktivitetna doklada deloma uračuna v pokojnino ob povišanju pokojninskih prispevkov ter je razložil težave kodificiranja službene pragmatike. Vlada je uradnikom vedno naklonjena, odločno pa mora obsojati način, kako se v zadnjem času od strani uradnikov stavlja take zahteve.

V četrtek se je nadaljevala debata o predlogu glede zboljšanja položaja državnih uradnikov. Govorila sta poslanca Steiner in Mazorana v smislu poročevalca ter izrazila svoje obžalovanje, da je finančni minister proti opravičenim zahtevam državnih uradnikov. Posl. Mazorana je polemiziral proti finančnemu ministru ter se je izjavil za želje državnih uradnikov, rekši da je mesto Trst za svoje uradnike že uvedlo 35-letno službovanje, uračunjanje aktivitetnih doklad v pokojnino ter uslužbeno pragmatiko. Govornik je posebno povdarjal potrebo, da se izda službena pragmatika za državne uradnike, ter je omenil več interpelacij, ki so jih staveli izlasti italijanski poslanci Primorske, ker se je neopravičeno dalo prednost gotovim uradnikom ter se jih urinilo v službo. Govornik je pojasnil posebne razmere državnih uradnikov v Trstu, kjer je taka draginja kakor na Dunaju, dočim vživajo uradniki le 6 odstotkov od tega kakor aktivitetno doklado, kar dobe državni uradniki na Danaju.

Tudi v četrtek je več del seje zavzela debata o nujnih predlogih glede položaja državnih uradnikov ter je končala s tem, da so bili izročeni proračunskemu odseku nujni predlogi, v katerih se zahteva, naj se izpolnijo postulat, ki jih je postavil zadnji shod državnih uradnikov.

Zbornica je nato nujnim potom vsprejela zakon glede podaljšanja veljave zakona o podpori trgovinske mornarice.

Posl. Kolischer je pojasnjeval naš subvencijski zistem glede ladijedelstva ter naglašal pri tem, da ne izpolnjuje Lloyd popolnoma svoje misije. Zahteva jugoslovanskih poslancev, naj se dalmatinsko plovo odzvame Lloyd, je popolnoma opravičena. Ravno tako bi bilo želeli, da se južno-ameriška plova odstopi Lyodu. Podlaga sedanjega zakona je povsem zagrešena. Govornik je izrečno zato, da se dvigne in nagradi domače ladijedelstvo, ker bi s tem povpspešilo uvažanje in izvažanje, bi se ustvarilo zdravo industrijalno politiko ter bi se v Trstu dalo dela 10 do 15.000 delavcev. — Poročevalec vit. Vuković je naglašal potrebo, da se naši trgovinski mornarici pribori stari položaj. Premiranje bi se v toliko moralo preosnovati, da se namesto premiranja obratov, premira ladijedelnice s posebnim ozirom dalmatinskih ladijedelnice.

Nato je bil zakon vsprejet v vseh čitanjih. Ko je bilo rešenih še več malih predlog, je bila seja ob 6. in tričetrt uri zaključena.

Včeraj se je bavila posl. zbornica z drugim čitanjem proračunskega provizorija. Razprava je bila zanimiva. O nji kaj več prihodnjič.

Italijani in vlada.

Italijanski poslanci so staveli poslanski zbornici dva nujna predloga, o katerih se je imelo te dni razpravljati, in sicer jednega glede ustanovitve italijanske univerze v Trstu na stroške tržaškega mesta in drugih italijanskih mest, drugega pa glede priznanja izpitolv in diplomov za one italijanske dijake, ki bi študirali na kaki univerzi v Italiji, da bi potem na podlagi takih izpitolv in diplomov zamogli tudi pri nas v Avstriji dobiti državno službo ali pa izvrševati svoj

doktorat. Kakor rečeno, o teh dveh predlogih bi bila imela razpravljati poslanska zbornica minole dni, a keď so Italijani zadnji hip omenjena predloga odtegnili, ni prišlo o njih do razprave. Kaj je Italijane do tega dovedlo, da so odtegnili svoja predloga, ni še natančno znano. Le jedno je baje gotovo, in sicer to, da je baron Gautsch Italijanom obljubil, da opusti tudi vlada svoj predlog glede ustanovitve italijanskega vseučilišča v Roveretu. Nekateri hočejo pa vedeti še več in pravijo, da so se začela med Italijani in med vlado nova pogajanja glede ustanovitve italijanske univerze v Trstu ter da je vlada obljubila Italijanom, da jim bode v tem pogledu šla na roke. Koliko resničnega je na tem poslednjem, nam, kakor rečeno, ni znano. Znano pa nam je, da bo vlada s tako namero gotovo trčila ob odločen upor od strani jugoslovanskih poslancev, katerim bodo v tem pogledu skoro gotovo šli na roke tudi češki poslanci, kar so tudi že opetovano obljubili.

Kriza na Ogrskem.

V ogrski krizi ni še vedno nobene odločitve. Min. predsednik baron Fejervary je bil v sredo v daljši avdijenci pri cesarju, a o izidu te avdijence ne ve nobeden ničesar. Značilno je kvečjem le to, da je nastala zadnje dni med koalicioj nekaka tišina, iz česar bi se dalo sklepati, da so bila resnična poročila, češ, da so se zadnje dni zopet pričela pogajanja z vlado in med voditelji koalicijskih strank.

Občine pa nadaljujejo še vedno pasivno rezistenco, ki je pa v mnogih slučajih podobna javnemuuntu. Tako je namreč občinski svet v Makovu v torek sklenil, da se bo upiral nastanjenju vojaštva in je ta svoj sklep tudi po manifestih, ki so bili nabiti po ulicah, naznanil občinarjem. Državno pravdnštvo je pa manifest konfisciralo ter uvedlo kazensko preiskavo proti občinskim svetovalcem zaradi hujskanja k uporu proti postavam.

Včeraj je bil baron Fejervary dvakrat vsprejet od cesarja. Izid teh avdijenc je ta, da bode ogerski drž. zbor zopet odložen.

Razburjenost med Romuni in Saksi.

Madjarski listi poročajo o neki veliki razburjenosti, ki je zavladala zadnji čas med Romuni in Saksi na Ogrskem. Po mestih, kjer stanuje prebivalstvo omenjenih narodnosti, da se dan na dan prilepljajo lepaki, ki končujejo z besedami „Doli z Madjari“. Madjarski listi pozivljajo vlado, da tako gibanje že v kali zatre. Ni sicer natanjko znano, koliko je na tem resnice, kar pišejo madjarski listi, ali verjetno pa je vse tako, da morajo nemadjarski narodi na Ogrskem biti jako razburjeni zaradi vedno hujše in vedno bolj nasilne madjarizacije, katero madjarska vlada tam izvršuje.

Demonstracije brezposelnih delavcev v Londonu.

V sredo je bila v Londonu demonstracija brezposelnih delavcev. Gruče iz raznih delov mesta, skupno več tisoč oseb, se je opoludne zbralo na obrežju Temze in so potem marširali pred hišo prvega ministra Campbell-Bannermana. Delavci so nosili zastave, na katerih je bilo pisano: Hočemo dela in ne milošnje! Nočemo umreti lakote! Na neki veliki zastavi je bila mrtvaška glava in prekrizane kosti Prvi minister je vsprejel deputacijo brezposelnih delavcev. Spreved se je potem pomikal proti Hyde parku, kjer se je vršila demonstracija. Godba je svirala marseljezo.

Demonstracija združenega brodojva proti Turčiji.

Iz Carigrada javljajo dne 12. t. m. Današnja nota Turčije vsprejema vse zahteve, ki se nahajajo v kolektivni noti, med temi tudi ono finančnega pravilnika, tega z malimi neprincipijalnimi spremembami ter pravi, da poda Turčija generalnemu nadzorniku tozadevne ukaze, čim vlade umaknejo svoje odredbe. Tozadevna posvetovanja poslanikov trajajo dalje. Zdi se, da se stvar končno uradi.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravništvu: Franjo — namesto male rožice na grobek nežne cvetke Fanice Antonije 50 K; Ivan Filipič, dekan v Ločniku 20 K; Ivan Lapanja, deželni poslanec 10 K. Za božičnico: Lovro Juvancič, župnik v Dornbergu 5 K; Henrik Črnigoj, žabeljski 3 K; Ivan Frankó, črniški 2 K; Ivan Lapanja, deželni poslanec 3 K.

Predsedništvu so plačali in sicer za božičnico: Štefan Križnič, c. kr. šolski svetnik v Gorici 10 K; Filip Terpin, veleposestnik v Sv. Križu 1 K; Valentin Marušič, c. kr. višji davčni nadzornik v Pazinu 10 K.

Srčna hvala!

Za božičnico v „Šolskem Domu“ je došlo nadalje šolskemu vodstvu: Čevljarski mojster Čotič 4 K; trgovec Delchin razne obleke; trgovec Pregrad & Černečič en ducat robcov; trgovec Filip Mozetič 2 K; vadn. učit. Franc Sivec 4 K; suplent Lavrenčič 2 K; prof. dr. Karol Osvald 3 K; g.a Ivana Gabršček 5 K; prošt dr. Faidutti 10 K; g.a Alberta Vidmar 6 K; g.a M. Dominko 4 K; g.a K. Čibej 4 K; prof. Ivančič 10 K; prof. dr. Žigon 10 K; duhovnik Fr. Stepančič 4 K; prelat dr. Gabrijelčič 20 K; prof. Gwaiz 4 K; vadn. učitelj Komac 2 K; prof. Jož. Cizel 4 K; prof. dr. Fr. Kos 10 K; prof. Ant. Fras 5 K; katehet And. Tabaj 3 K; Dukič 2 K; vadn. učit. Iv. Mercina 3 K; dvorni svet. H. grof Attems 20 K; sol. nadz. Fr. Linšgar 10 K; okr. nadkom. G. Polley 10 K; suplent Mastnak 2 K; trgovec Pardon 2 K; suplent And. Ipavec 2 K; suplent Sedaj 2 K; prof. Cleri 2 K; prof. Gust. Novak 2 K; suplent Varzar 2 K; Alf grof Coronini 20 K; prof. Fr. Kastelic 4 K; And. baron Winkler 10 K; g.a Jospina Žnidaršič 5 K; g.a Avgusta Pirjevec 2 K; g.a Terezija Golja 10 K; Ant. Sfiligoj 2 K; Ajdovec 10 K; Iv. Kavčič 5 K; odvetn. dr. Drag. Treo 20 K; vodja Drag. Gilčvert 5 K; trgovec Ant. Koren 5 K; trgovec Ant. Breščak 10 K; odveta. dr. H. Tuma 10 K; odveta. dr. Fr. Pavletič 10 K; svetn. Gutman 10 K; ces. svetn. Fr. Vodopivec 7 K; trgovec Konjedič & Zajec 10 K; F. M. 10 K; fin. oskrbn. Iv. Trošt 5 K; veletržec Ant. Pečenko 5 K; prof. dr. Hil. Zorn 6 K; trgovec Alb. Kregar 5 K; g.a Marija Glešič 5 K; g.a Terezija Kokole 5 K; N. N. S. 4 K; g.a Ivana Zottig 4 K; urar Jak. Suligoj 3 K; Karol Ursič 2 K; trgovec Kerševani & Čuk 2 K; davč. of. Iv. Šusteršič 6 K; Neimovan 1 K; učit. Ant. Koren 1 K; Ad. Bras 1 K; g.a Ivana Drašček 1 K; lekarničar Mirkovič 1 K; lekarničar Mitrovič 1 K; g.a Helena Čopi 1 K; g.a Marija Bratuš 1 K; učit. Ferdo Jug 1 K; knjigovez Jos. Molek 1 K; knjigovez Ant. Repenšek 1 K; sladčičar Ferdo Della Bona 1 K; Iv. Kos 1 K; svečar Filip Bačner 1 K; stavec Luč. Lukežič 1 K; steklar Vikt. Loban 1 K; Klančič ml. 50 vin.; Karol Gašpari 20 vin.; Zierfeld 20 vin.; klobučar Jos. Fon 1 K; klobučar Ant. Fon 1 K; M. Poveraj, razna oblačila; g.a Marija Pečenko 5 K; g.a Uršula Fon 1 K; vodja Fr. Setničar 2 K; upravnik Svit. Dugar 2 K; kapit. vik. monogr. Ir. Wolf 10 K; monogr. Kofl 3 K; cerkovnik Jož. Čigon 1 K; trgovec Braunizer 40 vin.; župnik Iv. Kokošar 4 K; monogr. dr. Fr. Sedej 3 K; vikar dr. Andr. Pavlica 10 K; odveta. koncip. dr. Jos. Dermastija 2 K; usnjar N. N. sveženj usnja.

Živeli dobrotniki!

„Narodni kolek“ za „Šolski Dom“ (rudečkaste barve z vzhajajočim solncem, in z geslom „Narod sebi“) se dobiva v „Narodni tiskarni“ in v „Centralni posojilnici“ v Gorici ter pri ženskem oddelku „Š. Doma“ (predsednica g.a A. Šantel blagajničarka g.a M. Marcina, Via Trigemina 17). Rojaki, segajte po narodnem koleku pa plačajte ga, da bo imela šolska mladina korist od njega. Vsak kolek stane 2 vinarja. Razprodajalci v mestu in po deželi so dobro došli ter se objavijo njih imena.

Imenovanje goriškega nadškofa. — O imenovanju goriškega nadškofa se je že mnogo ugrabilo po časopisih, posebno pa po liberalnih in židovskih. Mi ne razumemo, kako se morejo posebno židovski listi toliko brigati za imenovanje katoliškega nadškofa, ko se mi katoličani prav malo zmenimo za to, kdo da postane židovski nadbabinar. Posebno se odlikuje v tem tržaški „Piccolo“, da pri naša o imenovanju našega nadškofa razne vesti. Ni dolgo temu, ko je omenjeni list pisal, da postane goriški nadškof sedanji tržaški škof monogr. dr. Nagl, in prav po njem posneli so to vest tudi razni drugi listi in med temi tudi celo slovenski, povdarjajoč posebno dejstvo, da je tako vest priobčil celo oficijozni list „Fremdenblatt“. No, zdaj pa prihaja sam „Fremdenblatt“ z neko drugo vestjo na dan in pravi, da sedanji tržaški škof monogr. dr. Nagl ne pride za nadškofa v Gorico, ker tega ne želi, in ravno tako da ne pride v Gorico tudi poreški škof monogr. Flapp, ker baje kaj takega tudi ne želi. Klo pa postane goriški nadškof? No, tega tudi mi ne vemo, menimo pa, da ne poteče mnogo dni, ko bomo to izvedeli ter sporočili svojim čitateljem.

Goriški mestni svet. — V četrtekovi seji goriškega mestnega sveta je bila odobrena pogodba, sklenjena med grofom A. Fredom Coroninijem, med Kronberško občino in med goriško mestno upravo. Starešina dr. Pinaus g je hotel nekaj ugovarjati, a ko je župan dr. Marani izjavil, da se zahvali na županski časti, ako se ta pogodba, ki je stala toliko truda, predno je prišlo do nje, ne odobri,

je tudi dr. Pinausig obmolnil, in pogodba je bila odobrena. S tem je torej končana dolga pravda, vsled katere je moralo goriško mesto trpeti veliko pomankanje pitne vode.

Goriški mestni svet je v svoji predzadnji seji ponovno iredentiziral. Sklenil je namreč, da se pokojnemu Karolu Favettiju, ki je bil mnogoletni mestni tajnik in hud iredentovec, vzdaja v mestni dvorani spominska plošča in to na predlog starešine Seppenhoferja. V četrtek pa je župan naznanil našim italijanskim mestnim očetom, da je vlada proti takemu sklepu izrekla svoj „veto“. Starešina dr. Pinausig je predlagal, da se proti taki vladni odredbi rekurira. Starešina Seppenhofer pa je predlagal, naj se ne rekurira, ampak napravi naj se v mestni dvorani plošča brez vsakega napisa, češ, da pride že čas, ko se bo na prazni plošči napravil primeren napis. Župan dr. Marani je rekel, da postavi oba predloga na dnevni red prihodnjeseje. Kakor se vidi, začeli so naši mestni očetje zopet kazati svoje ultraitalijanske rozičke. Ako so pa take demonstracije umestne ravno sedaj, ko se goriška mestna uprava nahaja v tako slabem denarnem stanju, da mora dan za dnevom beračiti za najrazličnejše podpore pri avstrijski vladi, to je pač drugo vprašanje, s katerim bi se morali resno baviti mestni davkoplačevalci, ko pride do novih volitev v mestno starešinstvo.

Volitve v trgovsko obrtno zbornico. — Pred tremi leti vršile so se v Gorici volitve v trgovsko obrtno zbornico pod okriljem vlade in po volji laške vladajoče stranke, nakar je sledil krepak protest radi nezakonitosti in nepravilnosti, koje so se godile, ali slavna c. kr. vlada ni smatrala vredno na to kaj odgovoriti.

Danes, po preteku treh let, stojimo zopet pred dopolnilno volitvijo v to zbornico. Pričakovati bi bilo, da se one krivice, ki so se godile našim slovenskim trgovcem in obrtnikom pred tremi leti in so vladi dobro znane, ob tej priliki popravijo. Ali čujte! Slovenskim trgovcem in obrtnikom so se naznanile volitve tudi letos le v italijanskem jeziku, dasi imamo v deželi 106 slovenskih a le 38 italijanskih občin. Glasovnice in poduk o volilnem redu je c. kr. volilna komisija razposlala le par dni pred volilno dobo samo v italijanskem jeziku po celi slovenski deželi, kar je povzročilo pri mnogih volilcih toliko opravičene jeze, da so koj ob prejemu glasovnic raztrgali, nekovi jih pa niti sprejeti niso hoteli, marveč s protestom zavračali.

To skrajno razzaljivo postopanje c. kr. volilne komisije v trgovsko obrtno zbornico je izzvalo na krov naše ljudi in v toliko večji meri spodbudilo trgovsko obrtno društvo, da se je to spustilo v volilno akcijo za letošnje volitve.

Lepo število slovenskih volilcev se je odzvalo pozivu tega društva in doposlalo glasovnice potem prve obrtne instance. Ob tej priliki se nam je tudi sporočilo, kako ogromno število naših trgovcev in obrtnikov, koji plačujejo nad 8 kron direktnega davka, ni dobilo glasovnic. Tu se je prišlo zopet na sled velikim krivicam.

Za letos se to ne more več popraviti, prosimo pa vse one gospode trgovce in obrtnike, koji so dobili glasovnice in niso istih še dopolnili potem pošte do 11. t. m. na svoje okrajno glavarstvo, naj se pa prav zagotovo udeležijo osebne volitve in sicer: Trgovci z zelenim listkom kateg. A. ali rumenim listkom kateg. B. v ponedeljek 18. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne, in obrtniki z rdečim listkom, kateg. A., sivim listkom, kateg. B., ali belim listkom, kateg. C. pa v torek 19. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne.

Imena kandidatov izvedo v pisarni trgovsko obrtnega društva v Gosposki ulici št. 3, hiša g. I. Drufovka, II. nadstropje.

Gospodje trgovci in obrtniki, za vedajmo se svojih pravic, pomagajmo si sami in Bog nam bo pomagal.

Odbor „Trg. obrtnega društva za Goriško.“

Nadomestne volitve v cenilne komisije za osebno dohodnino. — C. kr. okrajno glavarstvo v Gorici razglasa sledeče: Pozivom na istodobni razglas enakoga števila glede izpostavljenih volilnih list se naznanja, da se bodo nadomestne volitve v cenilne komisije za osebno dohodnino v takojšnjem političnem okraju namesto udov in namestnikov, kateri izstopijo v smislu § 189 postave od 25. oktobra 1896 (l. drž. zak. št. 220) koncem leta 1905 vršile tako-le: A. Cenilni okraj: „Goriška mesto“. Volitev bode za vsa tri volilna telesa tega cenilnega okraja dne 4. januarja 1906 od 9.—12. ure prep. v ob-

činski dvorani Corso Gius. Verdi. Prvo volilno telo voli enega uda in dva namestnika; drugo volilno telo voli enega uda in enega namestnika in tretje volilno telo voli enega uda. B. Cenilni okraj: Pol. okraj „Goriška džela“. Volitev bode za vsa tri volilna telesa tega cenilnega okraja dne 3. januarja 1906 od 9.—11. predpoludne v uradnih prostorih davčnega oddelka c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici, Via dei Cappuccini št. 16, I. nadstr. soba št. 3. Prvo volilno telo voli enega uda in enega namestnika; drugo volilno telo voli dva uda in enega namestnika in tretje volilno telo voli enega namestnika. Opombe: Barva glasovnic je v obeh cenilnih okrajih za I. volilno telo bela, za II. volilno telo rumena in za III. volilno telo rožnata. Glede načina aktivne in pasivne volilne pravice kakor tudi glede načina izvrševanja te pravice, se obrača pazljivost volilcev na dotične določbe omenjene postave od 25. oktobra 1896 (l. drž. zak. št. 220) in odnosnega volilnega predpisa (l. drž. zak. št. 35 ex 1897). Posebno se opozarja na sledeče: Volitve se izvršijo izključno z uradnimi glasovnicami, katere morajo biti podpisane ali od volilcev ali od onih, ki smejo v smislu določil volitvenega predpisa iste zastopati. Glasovnice se morajo oddati volilnemu komisarju osebno ali pa poslati po pošti na njega naslovljene z volitvenim poverilom vred. Volilni komisar ne sprejme nefrankovanih ali nedostatno frankovanih pošiljatev z volilnimi listki ter jih bo smatral v smislu § 34. volilnega predpisa kot neveljavne.

Cerkveni tat. — Mesarski pomočnik Martinelli iz Gradišča, o katerem so časopisi pisali, da je vkradel dne 2. t. m. pri oo. jezuitih v Gorici v kuhinji 13 K, je sedaj priznal, da je v noči od nedelje (dne 3. t. m.) na ponedeljek udril v cerkev sv. Ivana. Razbil je šipo nad sakristijo in zlezal v cerkev. S kipa Matere Božje je vzel dva uhana, razbil je denarnico in pobral iz nje 4 K, odprl je sv. tabernakel, vzel iz monštrance sv. hostijo in jo pojedel ter nadomestil monštranco s križem. Lopov je tudi onesnažil cerkev, položil 17 sveč na tla in jih prižgal. Iz Gorice se je podal v Krmin peš, iz Krmina se je z vozom peljal do Vidma in tam zamenjal uhana z zlatim prstanom. Zlati prstan je zastavil v Gorici. Martinelli je sedaj zaprt v goriških zaporih.

Pretep. — Dne 8. t. m. igral je v Dornbergu v neki krčmi železniški delavec Josip Cotič, doma iz Dornberga, z drugimi vaščani, in kakor navadno, nastal je tudi tu prepir med igralci. Iz prepira je prišlo do pretepa, in tu je neki igralec Cotiča hudo ranil na levem licu in na zgornjih ustnicah z nožem, in sicer tako hudo, da je moral Cotič prepeljati se v sredo v tukajšnjo bolnišnico.

Zavod za pospeševanje male obrti. — Zavod za pospeševanje male obrti namerava prirediti v Gorici za dobo od 8. januarja pa do 17. februarja 1906 poseben tečaj za sodarje, ako bi se v ta namen oglasilo zadostno število obiskovalcev takega tečaja. Praktični pouk bi trajal vsaki dan 5 ur. Ta tečaj bodo smeli obiskovati le sodarji mojstri in pa njih delavci. Čas za priglasbo je določen do 30. t. m. Prošnje naj se dopošljejo oskrbništvu zavoda za pospeševanje male obrti, ulica Morelli št. 37.

Vablilo k božični veselici, katero priredi društvo „Otroški vrt“ v Solkanu v korist otroškemu vrtu, jutri 17. decembra 1905 v dvorani g. Alojzija Mozetiča, ob 5. uri popoldne. Vspored: 1. Deklamacija: „Vprašaj čmu da sem Slovenka“. 2. Dvogovor: „Tesarček naš“. 3. Prizor: „Znal bi rad, kako li kmetje!“. 4. Deklamacija: „Bilehemske nedolžni otročiči“. 5. Božično drevesce. 6. Petje: „Hrvatice“. 7. Izra v dveh dejanjih: „Trije tički“, spisal Jaka Stoka. 8. Petje: „Radostno potovanje“. 9. Srečanje. Vstopnina. 40 v, otroci 20 v, sedeži 40 v. Ker je dohodek namenjen za vzdrževanje „Otroškega vrta“ se radodarnosti ne stavijo meje. — O d b o r.

Plesne vaje goriške slovenske mladine so sedaj v adventnem času prenehale. Začno pa se zopet v pustnem času. — Veliki sijajni ples, za kojega vlada že sedaj največje zanimanje, bode 17. februarja 1906.

Grozna nesreča. — V nedeljo zvečer se je dogodila v papirni tovarni v Podgori grozna nesreča. Delavec, 36-letni Anton Brezigar je opravljal namreč svoj posel blizu nekega stroja za ovijanje papirja in ta ga je hkratu zagrabil ter mu odtrgal desno roko in ga medtem tudi dvakrat ovrtil po zraku. Brezigar bil je objednem hudo poškodovan na celem telesu in posebno mu je bila poškodovana žila na levi roki. Pre-

peljali so ga v tuk. bolnišnico, kjer se nahaja v nevarnem stanju.

Kako [se furlani zanimajo za trtorejo. — Potovalni učitelj Pehave je prišel v Koprivo v Furlaniji predavat o trtoreji. Dasi je bilo predavanje pravčasno naznanjeno, se vendar ni moglo vršiti, ker sta prišli poslušati samo dve osebi.

Nesreča. — Ko je hotel 84-letni France Rogelja iz Temnice na Krasu stopiti v torek na neki voz, zgubil je ravnotežje ter padel na glavo in se je pri ti priliki tako močno poškodoval, da so ga morali prepeljati v tuk. bolnišnico usmiljenih bratov, kjer bo težko kaj iz njega, ker so se mu uneli možgani.

Zakonski načrt o zboljšanju učiteljskih plač na Goriškem. — Kakor doznajamo iz jako dobrega vira, predloži vlada v Najvišje potrjenje še te dni zakonski načrt o zboljšanju učiteljskih plač na Goriškem, katerega je vsprejel v svojem zadnjem zasedanju goriški deželni zbor.

Tatvina. — Ijalijanski delavec Paskval Malavestiti, ki je prenočil v sredo po noči v hotelu „Pri zlatem Jelenu“, je naznanil policiji, da je pozabil v svoji spalnici 27 K, zavutih v koščku rumenega papirja. Ko se je kasneje tega spomnil, podal se je zopet v spalnico, a omenjenih 27 K da ni bilo več tam.

Zahvala. — Podpisano vodstvo se iskreno zahvaljuje sl. tuk. društvu „Nada“ na prireditvi krasno vspelega „Miklavževega večera“ dne 10. t. m., ob kojej priliki je bila obilo obdarovana vsa šolska mladina: ubožnejša z obleko, obuvalom, pokrivalom, perilom, vsi pa s pecivom, sadjem in raznovrstnimi šol. potrebščinami. — Še posebej se iskreno zahvaljuje v imenu obdarovane šolske mladine vsem mnogobrojnim p. n. gg. darovateljem in čast. darovateljicam za obile darove bodisi v gotovini ali v raznovrstnem blagu; društvu g. Perlotu in pevovodji g. Ferlatu za obilni trud, ki sta ga imela pri nabiranju darov; gospej Pertotovi in tuk. učiteljici g. Jugi za obilni trud, ki sta ga imeli pri šivanju oblek; sploh se zahvaljuje vsem, ki so na kateri koli način pripomogli, da se je „Miklavžev večer“ šolski mladi na korist sijajno obnesel. Vsem pa kliče: Hvala lepa in Bog stotero povrnil! — Vodstvo ljudske šole v Sovodnjah, dne 13. decembra 1905. Ivan Benko, voditelj.

Poštni in brzojavni urad v Gorici naznanja, da bo od 18. t. m. do vštete 23. t. m. oddelek za oddajo voz-nih pošiljatev (paketov in denarnih pisem) od 7 ure zjutraj do 7. ure zvečer odprt.

Ajdovsko starešinstvo je v svoji zadnji seji enoglasno sklenilo odposlati na državni zbor petico za splošno, enako in direktno volilno pravico v državni in deželni zbor.

Tatvina na pošti. — V sredo po noči je bila v Volčah pri Tolminu ukradena pošta. Govori se, da je bilo ukradenih 2000 do 3000 kron.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne odprti bodeta lekarni Cristofolletti-Gliubich.

Omenjeni lekarni imeli bodeta v tednu od 17. do 24. t. m. tudi ponočno službo.

Ukradena baraka — V Rojanu blizu Trsta si je napravil inženjer Lauterer, ki je v službi pri podjetništvu bohinske železnice, blizu železniške črte, majhno barako, v kateri je imel shranjene svoje reči in med temi tudi obleko. V ponedeljek na vse zgodaj pa mu je neki delavec povedal, da je našel odprta barakina vrata, kar dokazuje, da so bili v baraki po noči tatje. In res so se kmalu prepričali, da je bilo iz barake ukradene mnogo obleke. Kasneje se je posrečilo policiji prijeti 18-letnega Filipa Taučarja iz Gorjanskega in 21-letnega Valentina Kerstana iz Sežane, pri katerih so našli več ukradenih reči.

Pasivni odpor stavev v Ljubljani je končan, ker je došlo med njimi in med delodajalci do sporazumljenja. Listi so začeli že včeraj zopet redno izhajati.

Pasivni odpor železničarjev — Včeraj zvečer je prišlo med vodstvom južne železnice in med odposlanci njenih uslužbencev do sporazuma, vsled česar je končan pasivni odpor uslužbencev te železnice.

„Dom in Svet“. — Dne 1. t. m. izšla je zadnja letošnja številka veleznimivega slovenskega leposlavngga lista „Dom in Svet“, ki izhaja v Ljubljani prvega dne vsakega meseca s sledečo vsebino: Ivan Lah: Historija hiše (konec); Griša: Z južnega vrta; Ksaver Meško: V kupeju. Črtica s

poti; Ksaverij Andrejev: Rusofil. Saloigra v enem dejanju; Ivan Kostial (Koper): O slovenskih priimkih; Avg. Žigon: „Lél moj kermar“.... (Konec); dr. E. Lampe: Londonski izprehodi. (Konec); Književnot. To in ono. Šah in skrivalnica na ovitku.

„Dom in Svet“ je ilustriran leposloven list in prinaša svojim čitateljem najrazličnejšega zabavnega in poučnega berila. Dandanes hoče vse berila; eminentno hvaležni stvari služi, kdor daje ljudem v roke poštenih listov, ki naj zabavajo in učé, vzgajajo, širijo obzorje in blaže. „Dom in Svet“ se po svojem jasno načrtanem programu prištevá po pravici takim listom. Zato ga pa najtopleje priporočamo vsem slovenskim družinam. Naročnina znaša za celo leto 9 kron, za dijake pa 6 kron 80 h. Lastništvo in upravnštvo nahaja je v „Marjanišću v Ljubljani“.

Društven koledarček za l. 1906 je izšel. Nekoliko pozno je sicer za koledarček, če izide šele decembra, a koledarčkovo uredništvo ni povzročilo zamude. Nas je prav razveselil rdeči „Zvezni Koledarček“. Vsakdo, ki mu je mari pošten napredek slovenskega ljudstva naj bi imel „Koledarček“. Priporočamo ga najtopleje vsakomur.

Občinske volitve na Voloskem. — V ponedeljek so se na Voloskem dokončale občinske volitve s sijajno zmago Hrvatov v vseh treh volilnih razredih. Nemški jež je nameraval vrniti se v drugem volilnem razredu v upravo te lepe hrvatske občine, kar se mu pa ni posrečilo.

Za Žičkarjev spomenik. — Ker je pokojni deželni in državni poslanec župnik Žičkar volil vse svoje sicer pičlo premoženje v dobrodelne namene, ne preostaja ni novčiča za to, da bi se velezaslužnemu slovenskemu rodoljubi postavil kak spomenik. Da bi pa tak vrli mož, kakor je bil pokojni Žičkar, ne ostal brez spomenika, kar bi bilo v sramoto Slovincem, sklenili so nekaferi štajerski rodoljubi nabirati darove za tak spomenik. Na željo omenjenih rodoljubov je prevzel nalogo nabirati darove pred. g. Jožef Cerjak, župnik v Rajhenburgu na Štajerskem.

Nadvojvoda Oton nevarno bolan. — Brat našega prestolonaslednika, nadvojvode Fran Ferdinanda, nadvojvoda Oton je smrtnonevarno bolan.

Peter Skerbic
Gorica
Riva Corno h. št. 13,
priporoča svojo zalogo piva iz prve slov. pivovarne
G. Auer-jevih dedičev
v Ljubljani.

Pivo je tako, da mu ni vsako enako. Zelodec ozdravi, otožnost odvzame, zdravega, veselega pivca naredi.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905 dalje: Na mesečna odplačila v petih letih in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:
na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5%
z $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsakega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Jakob Miklus
mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
ter podružnica
za Soškim mostom pri Pevmi
Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stikalnic itd.

Anton Kuštrin,
trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljivec prve in druge vrste, namreč ob $\frac{1}{2}$ kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Dr. F. Geiger,
prakt. zdravnik v Ljubljani,
je dosegel izvrstne uspehe z
uporabo
železnatega vina
G. PICCOLI-ja, dvor. zal. Nj.
Svetosti in lekarja v Ljubljani.
— Polliterska steklenica
2 K, in se naročila točno izvrše.

Pozor!

Podpisani priporočam oč.
duhovščini in sl. občinstvu v
mestu in na deželi svojo

prodajalno

kolonijalnega blaga. V zalogi
imam kavo vseh vrst, različne
moke iz Johmanovega in Majdičevega mlina, dalje imam različne pijače, kakor francoski konjak, pristni kranjski brinovec, domači tropinovec, izvrsten rum, maršalo, malaga, istrijski refošk, kavo in vžigalce družbe sv. C. in M., testenine Žnideršič & Valenčič itd. Več vrst olja. — Pošilja se po pošti najmanj 5 kg. —

Josip Kutin

v Gorici.
Semeniška ulica 1

Anton Ivanov Pečenko
Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenjskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrsko države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M

Učenca

sprejme poštena družina na stanovanje in hrano. Več se poizve pri našem upravnistvu.

Anton Krušič

krojaški mojster
in trgovec v Gorici,
Tekališče Jos. Verdi 33
Tekališče Fr. Josipa 35

izdeluje

vsakovrstne obleke
po najnovem kroju in po želji gg. naročnikov.

V zalogi ima ravnokar došlo sveže avstrijsko in angleško raznovrstno fino blago za jesensko in tudi zimsko sezono.

Zaloga izgotovljenih raznovrstnih oblek, površnikov, zimskih suhenj itd.

Išče se spretnega

potnika

za trgovino z vinom,

zmožnega slovensčine, nemščine in italijanščine v govoru in pismu. Pismene ponudbe s pričevali o sposobnosti za ta posel na upravnistvo lista do konca tega leta. Plačilo proti primerni varščini po dogovoru.

Najzanesljiveje izvrševanje

pleskarstva

(slikarstva)

kakor izvrševanje napisov, slikanje sob in sploh vseh v to stroko spadajočih del izvršnje

Jos. Makovec

v Gorici, ulica Morelli št. 9
Specijalist v imitaciji
na lesovju.

Ferratin in Ferratose
(tekoči Ferratin)
najboljše krepcilo pri
malokrvnosti
in bledici,

od zdravnikov najoprejeje priporočeno. Ferratin je v zvezi z beljakom, sestavljen železnat hranilni preparat. **Povečuje tek in skofjšuje prebavo.**
Nenavadni uspehi. Boli se v lekarnah
C. F. Boehringer und Söhne
Mannheim - Waldhof.

„Goriško vinarsko društvo v Gorici“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom
ima v svojih bogatih zalogah in prodaja M M M M M M M M M

**naravna in --
pristna vina--**

iz Brd, Vipavskega in s Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorci vina pošiljajo se na zahtevo. Cene so zmerno, postrežba točna in realna. Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini šte. 22.

J. Cristofoletti

lekarnar v Gorici na Travniku,

trskino štokfi-
ževo jetrno olje

Sredstvo proti
prsi boleznim in
telesni slabosti

Steklenica tega olja naravno rmenne barve K 1-40, bele K 2-

Trskino železnato jetrno olje

Raba tega olja je posebnost priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne naravi.

Trskino jetrno olje z žel. jodecem.

S tem oljem ozdravijo v kratkem času in z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena eni steklenici je 1 K 40 vin.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegie, preišče se vedno v mojem kemičnem laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim oč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofoletti-jeva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem
Steklenica stane 1 K 60 vin.

Porednež!!! Ali si nisi še zapomnil, da ne kadim drugega smodčičnega papirja in ovitkov kakor le

„Ottoman“?!

